

تقدیرت و پیشگیری از خودکامی در  
سازمان

www.ketab.ir  
علی کرمی



|                         |                                                                  |
|-------------------------|------------------------------------------------------------------|
| سرشناسه                 | : کرمی، علی، ۱۳۵۲ دی-                                            |
| عنوان قرارداد           | : شاهنامه، برگزیده، شرح                                          |
|                         | : Shahnameh, Selections, Commantries                             |
| عنوان و نام پدیدآور     | : نقد قدرت و پیشگیری از خودکامگی در شاهنامه/ علی کرمی.           |
| مشخصات نشر              | : تهران: تایماز، ۱۴۰۰.                                           |
| مشخصات ظاهری            | : ۱۳۹ ص.                                                         |
| شابک                    | : 978-600-403-503-3                                              |
| وضعیت فهرست نویسی       | : فیبا                                                           |
| موضوع                   | : فردوسی، ابوالقاسم، ۳۲۹ - ۴۱۶ ق. شاهنامه -- نقد و تفسیر         |
| موضوع                   | : Ferdowsi, Abolqasem. Shahnameh -- Criticism and interpretation |
| موضوع                   | : فردوسی، ابوالقاسم، ۳۲۹ - ۴۱۶ ق. شاهنامه -- شخصیت‌ها            |
| موضوع                   | : Ferdowsi, Abolqasem. Shahnameh -- Characters                   |
| موضوع                   | : شعر فارسی -- قرن ۴ ق. -- تاریخ و نقد                           |
|                         | : Persian poetry -- 10th century -- History and criticism        |
|                         | : قدرت (علوم اجتماعی) در ادبیات                                  |
|                         | : Power (Social sciences) in literature                          |
|                         | : شاهان و فرمانروایان در ادبیات                                  |
|                         | : Kings and rulers in literature                                 |
| شناسه افزوده            | : فردوسی، ابوالقاسم، ۳۲۹ - ۴۱۶ ق. شاهنامه، برگزیده، شرح          |
| رده بندی کنگره          | : PIR۴۲۹۷                                                        |
| رده بندی دیویی          | : ۸۱۳/۲۱                                                         |
| شماره کتابشناسی ملی     | : ۸۷۵۰۹۱۰                                                        |
| اطلاعات رکورد کتابشناسی | : فیبا                                                           |

## انتشارات تایماز

### نقد قدرت و پیشگیری از خودکامگی در شاهنامه

|               |                   |
|---------------|-------------------|
| ناشر :        | تایماز            |
| نویسنده:      | علی کرمی          |
| مدیر اجرایی : | مجید باشعور       |
| نوبت چاپ :    | اول - ۱۴۰۰        |
| چاپ و صحافی : | تایماز            |
| شمارگان :     | ۵۰۰               |
| قیمت :        | ۶۵۰۰۰ تومان       |
| شابک :        | ۹۷۸-۶۰۰-۴۰۳-۵۰۳-۳ |

حق چاپ و کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر محفوظ و متعلق به انتشارات تایماز می باشد.  
 خرید اینترنتی از طریق سایت [kitabchi.ir](http://kitabchi.ir) امکانپذیر می باشد.



آدرس: تهران - خیابان انقلاب - خیابان فخررازی - خیابان وحید نظری غربی - پلاک ۸۵ - طبقه ۳  
 تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۰۲۷۴۴    موبایل: ۰۹۱۲۷۲۴۴۵۳۵    واتس آپ: ۰۹۱۲۷۲۴۴۵۳۵    ایمیل: [taymazpub@yahoo.com](mailto:taymazpub@yahoo.com)    [taymazpub@gmail.com](mailto:taymazpub@gmail.com)    تلگرام: ۰۹۱۴۴۰۹۹۷۵۸    ۰۴۱-۳۳۳۶۶۹۷۴

## فهرست مطالب

|                                          |    |
|------------------------------------------|----|
| فصل اول: تعاریف و مفاهیم کلی.....        | ۱۳ |
| شاهنامه.....                             | ۱۶ |
| شخصیت های مهم شاهنامه.....               | ۱۸ |
| کیانیان.....                             | ۲۱ |
| دوران تاریخی.....                        | ۲۵ |
| پهلوانان در شاهنامه.....                 | ۲۸ |
| هفت خان رستم.....                        | ۳۰ |
| شاهنامه از دیدگاه هنری.....              | ۳۶ |
| براعت استهلال.....                       | ۳۸ |
| گزارش بیتی از شاهنامه.....               | ۳۹ |
| بیانیه ی سیاسی.....                      | ۴۰ |
| آزادگی.....                              | ۴۰ |
| طبقه بندی ارزشی.....                     | ۴۱ |
| از نظر هنری.....                         | ۴۲ |
| قدرت.....                                | ۴۲ |
| مهار قدرت.....                           | ۴۴ |
| اسطوره.....                              | ۴۵ |
| حماسه.....                               | ۴۶ |
| فصل دوم : پایه های فکری نقد قدرت.....    | ۴۷ |
| خرد و خرد ورزی.....                      | ۴۸ |
| مفهوم خردو جایگاه آن در شاهنامه.....     | ۴۹ |
| خرد، اصلی ترین ابزار نقد در شاهنامه..... | ۵۱ |
| رزم کاووس با شاه هاماوران.....           | ۵۳ |

|    |                                            |
|----|--------------------------------------------|
| ۵۳ | تفکر اصلاحات در شاهنامه                    |
| ۶۰ | آزادی و آزادی                              |
| ۶۲ | برابری انسان ها در شاهنامه                 |
| ۶۲ | جایگاه زن در شاهنامه                       |
| ۶۴ | نژاد در شاهنامه                            |
| ۶۶ | نژاد در معنی طبقه ی اجتماعی                |
| ۶۹ | احترام به کرامت انسانی                     |
| ۶۹ | اهمیت کرامت انسانی                         |
| ۷۰ | جایگاه کودک در شاهنامه                     |
| ۷۲ | حقوق بشر در جنگ ها                         |
| ۷۳ | اختلاف طبقاتی در شاهنامه                   |
| ۷۴ | جایگاه آیین های پیش از اسلام در شاهنامه    |
| ۸۲ | فره ایزدی                                  |
| ۸۶ | اندرزگری و ستایش اخلاق                     |
| ۸۹ | افسانه گویی یک رسانه ی جهانی برای نقد قدرت |
| ۹۰ | درفش و پرچم نماد نقد قدرت                  |
| ۹۲ | اختیار، در مقابل جبر، ابزار نقد قدرت       |

## فصل سوم : شیوه های عملی جلوگیری از خود کامگی ، مهار قدرت و تقسیم آن ..... ۹۷

|     |                                         |
|-----|-----------------------------------------|
| ۹۸  | جایگاه سیاسی جهان پهلوان                |
| ۹۸  | حضور مستقل پهلوان در کانون قدرت         |
| ۱۰۳ | انتقاد پهلوان از شاه                    |
| ۱۰۶ | شیوه های انتخاب شاه                     |
| ۱۰۷ | نظام شورایی                             |
| ۱۰۸ | محدودیت زمان قدرت                       |
| ۱۰۸ | نقد قدرت در آثار یکی از هم عصران فردوسی |

ساختار پادشاهی حکومت ایران در شاهنامه، به ظاهر، بیانگر نظام قدرت فردی و خود کامه است. بسیاری از پژوهشگران، عرصه ی قدرت، منعکس در شاهنامه را یکسره خود کامگی دانسته اند اما با توجه به اینکه استبداد رو به زوال است، شکل گیری یک تمدن با شکوه و دراز مدت مشروط به آنست که یک جامعه، روش های پیشگیری از استبداد را بدانند؛ هم در حوزه ی فکری و نظری؛ یعنی، نقد تئوری قدرت و هم با روش های عملی؛ یعنی، تقسیم و مهار قدرت. پرسشی که این پژوهش بدان می پردازد، آنست که شاهنامه، نامه ی تمدن بشر، برای پیشگیری از خود کامگی، چه روش هایی را فرا روی بشریت نهاده است؟ در واقع یافته ی این تحقیق موارد ظلم ستیزی نیست؛ بلکه تفکر و شیوه های پیشگیری از ظلم و تولد ظالم است. با استناد به ابیات شاهنامه اثبات گردید که در تفکر سیاسی شاهنامه، نقد قدرت بسیار با اهمیت است. خرد ورزی و اصلاحگری، تصمیمات شورایی، مانع از ایجاد خود کامگی در کانون قدرت می شود به کارگیری آنها در درازنای تاریخ، به شکل هنجار پایدار، حاکی از آنست که این روش ها از تاریخ به اسطوره و حماسه را ه یافته اند.